

Maulana Azad National Urdu University

M.A. (Persian)

II - Semester Examination May - 2015

Paper 9 : Classic Persian Poetry

نواں پرچہ : شعر فارسی کلاسیک

Total Marks : 70

Time : 3 hours

نوٹ : ہر حصہ سے جواب لازمی ہے۔

حصہ (الف)

5 X 5 = 25

مندرجہ ذیل سوالات میں سے کسی پانچ کے مختصر جواب لکھیے۔

1- سیاق و سباق تشریح کیجیے۔

بیفتاد از پای و بیہوش گشت
جهان پیش چشمش ہمہ خیرہ گشت

همی بی تن و تاب و بی توش گشت
چو بشنید رستم سرش خیرہ گشت

2- تشریح کیجیے۔

کاشوب در تمامی ذرات عالم است
این رستخیز عام کہ نامش محرم است

گویا طلوع میکنند از مغرب آفتاب
گر خوانمش قیامت دنیا بعید نسیت

3- تشریح کیجیے۔

اول صلابه سلسله انبیاء زدند
زان ضربتی کہ بر سر شیر خدا زدند

برخوان غم چو عالمان را ضلّازدند
نوبت به اولیاء چو رسیده آسمان طپید

4- باسیاق و سباق تشریح کیجیے۔

گناه آدمی رسم قدیم است
رهاکن توستی چومن شدم رام

و گردارم گناه ان دل رحیم است
همہ تندی مکن لختی بیارام

5- مع سیاق و سباق تشریح کیجیے۔

تا کہ عیسی محرم اسرار شد
تا محمد یک شبی معراج یافت

صد هزاران خلق در زنا رشد
صد هزاران جان و دل تاراج یافت

6- محتشم کاشانی کی شاعرانہ عظمت بیان کیجیے۔

7- عطار کی مثنوی نگاری پر روشنی ڈالیں۔

8- منطق الطیر کی اہمیت بیان کیجیے۔

حصہ (ب)

3 X 15 = 45

مندرجہ ذیل سوالات میں سے کسی تین کے تفصیلی جواب لکھیے۔

1- (a) ابن بیین کے قطعات کی خصوصیات بیان کیجئے۔

(یا)

(b) شاہنامہ فردوسی کی ادبی و تاریخی اہمیت بیان کیجئے۔

2- (a) مندرجہ ذیل اشعار تشریح کیجئے۔

وانکہ آتش نسیت عیشش خوش مباش
گرم رو، سوزنده و سرکش بود
در کشد خوش خوش بر آتش صدر جهان
خود چو عشق آمد نہ این نہ آن بود
لیک اورا نقد ہم اینجا بود

کس در این وادی بجز آتش مباد
عاشق آن باشد کہ چون آتش بود
عاقبت اندیش نبود یک زمان
نیک و بد در راه او یکسان بود
دیگران را وعده فردا بود

(یا)

(b) بوستان سعدی کی اہمیت و افادیت پر روشنی ڈالیئے۔

3- (a) مندرجہ ذیل اشعار کی تشریح کیجئے۔ مع سیاق و سباق۔

وز جدائہا شکایت می کند
از نفیرم مرد وزن نالیده اند
تاب گویم شرح درد اشتیاق
باز جوید روزگار وصل خویش

بشنوا ز نے چون حکایت می کند
کز نیستان تا مرا بیریدہ اند
سینہ خواہم شرح شرح از فراق
ہر کسی کہ او دور ماند از اصل خویش

(یا)

(b)

بہ گلرخ گفت کای سروسمن چہر
طبرزد با طبرخون، ہم نشین باد
گزر بر چشمہ نوشاب دارد
بلا منمای چون بالا نمائی

دگر بارہ جہان داراز سرمہر
طبرزد با سہی سروت قرین باد
عنایت گرچہ زہر نواب، دارد
نمی گویم کہہ بر بالا چرای